

آرمانشهر یک نهاد مستقل و غیر انتفاعی شهروندی است که به هیچ دسته اقتصادی، سیاسی، مذهبی، قومی، و هیچ دولتی وابستگی ندارد. آرمان این نهاد، ایجاد بسترهای مناسب برای تامین خواستهای اجتماعی برای دموکراسی، حقوق بشر، عدالت و قانونمداری و نیز پرداختن به ابتکارات فرهنگی و نشر کتاب در خدمت به شکلگیری آگاهی جمعی شهروندان است. بنیاد آرمانشهر در راستای تبادل اندیشه و گفتگو در قلب آسیا با هدف ایجاد همبستگی، پیشرفت و صلح، می‌کوشد. بنیاد آرمانشهر عضو فدراسیون بین‌المللی جامعه‌های حقوق بشر (FIDH) است.

وبسایت آرمانشهر تماس با ما: contact@openasia.org
هفت روزنامه حقوق بشر در خدمت اطلاع رسانی مسوولانه گام بر می‌دارد اما محتوای خبرهای وارده لزوماً تعیین‌کننده خط مشی آرمانشهر نیست.

عکس از سایت رادیو آزادی

سیاست

سازمان ملل متحد از تاجیکستان خواستار اقدامات موثر علیه شکنجه شد

12 فوریه، مرکز خبر رسانی سازمان ملل متحد «خوان میندز»، گزارشگر ویژه سازمان ملل در مورد شکنجه، از مقامات تاجیک تقاضا کرد گام‌های موثر برای تهیه سیاست ملی در زمینه مبارزه با شکنجه، بردارند. او توصیه کرد، مجازات‌های سخت‌تر برای عاملان شکنجه و بدرفتاری با افراد در نظر گرفته شود. عفو عاملان چنین اعمال مجرمانه ممنوع اعلام شود. «خوان میندز» گفت که هنوز هم از تاجیکستان ادعاهای در مورد شکنجه و بدرفتاری در دوران بازداشت، بازجویی و در زندان، دریافت می‌شود. او ابراز نگرانی کرد که در دو سال گذشته تنها چهار پرونده علیه افراد مظنون به شکنجه تشکیل شد. «خوان میندز» سفر سه روزه ای (۱۰-۱۲ فوریه) به تاجیکستان با هدف بررسی پیشرفت‌های این کشور در زمینه اجرای توصیه‌های سازمان ملل، انجام داد. این توصیه‌ها در سفر قبلی خوان میندز در سال ۲۰۱۲ ارائه شده بود. پس از اتمام این سفر، او از مقامات تاجیکستان خواست تا «شکاف بین سیاست و واقعیت» را در مورد شکنجه از میان برداشته شود. میندز ابراز تأسف کرد که اخیراً از دسترسی نمایندگان جامعه مدنی به زندان‌ها برای بررسی موارد شکنجه، جلوگیری می‌شود.

تظاهرات سال ۱۹۹۰ تاجیکستان؟ گزارش ویدیویی

۱۶ فوریه، رادیو آزادی به گفته‌ی رادیو آزادی، ۱۲ فوریه‌ی سال ۱۹۹۰، نیروهای شوروی تظاهرات مردمی را که در شهر دوشنبه رخ داده بود، به خون گشاندند. در این واقعه ۲۶ نفر کشته و بیش از ۴۰۰ نفر مجروح شدند. گزارش ویدیویی در مورد این صفحه‌ی تاریخ تاجیکستان را ببینید

روزنامه نگار مشهور در کولاب به مرگ تهدید شد

۱۵ فوریه، آزادگان فردی ناشناس طی تماس تلفنی احمد ابراهیم- روزنامه نگار مستقل و سردبیر نشریه «پیک» در منطقه کولاب را به مرگ تهدید کرده است. به گزارش سایت آزادگان، احمد ابراهیم گفته است که این فرد به دنبال انتشار مطلبی انتقادی در این نشریه در مورد فعالیت اداره ثبت احوال شهر کولاب در تاریخ 12 فوریه سال جاری، وی را تهدید کرده است که طی یک هفته آینده او را زنده نخواهد گذاشت. همچنین این فرد ناشناس اعلام کرده است که خانواده احمد ابراهیم را نیز آرام نمی گذارد. در پی دریافت این تهدید تلفنی احمد ابراهیم مورد را به طور کتبی به اداره پلیس شهر کولاب گزارش کرده و خواستار شناسایی این فرد شده است. احمد ابراهیم یکی از روزنامه نگاران مستقل و مشهور در منطقه کولاب است که در نوشته های خود از ناکارآمدی و بی کفایتی مقامات دولتی در حل مشکلات مردم انتقاد می کند.

پژوهش: مطبوعات تاجیک از ازبک و قزاق و ترکمن آزادتر است

12 فوریه، آزادگان تاجیکستان در گزارش جدید سازمان «خبرنگاران بدون مرز» از نظر آزادی مطبوعات و بیان، از قرغیزستان همسایه ۱۸ پله عقب بوده، در میان ۱۸۰ کشور جهان در مقام ۱۲۳ قرار گرفته است. طبق این گزارش، تاجیکستان از نگاه آزادی بیان نسبت به دیگر کشورهای منطقه پیشگام می باشد: «از جمله قزاقستان در مقام ۱۶۱، ازبکستان - ۱۶۶، و ترکمنستان در مقام ۱۷۸ قرار دارد». «خبرنگاران بدون مرز» می گوید: آزادترین مطبوعات در فنلاند، هلند، نروژ و محدودترین در ترکمنستان، کره شمالی و اریتریا موجود است. تهیه کنندگان این رده بندی به سطح گوناگون اندیشی، محیط اطلاعاتی، زمینه قانونی، شفافیت، زیرساخت ها و خودسانسوری ارزش گذاری کرده اند.

جامعه

گزارش بی بی سی در مورد عوامل گرایش جوانان به گروه های افراط گرا در چیست؟

۱۵ فوریه، بی بی سی مقاله تحلیلی رسول زاده در مورد عوامل گرایش جوانان به گروه های افراط گرا. روند افزایش تعداد اعضای حزب و جنبش های سیاسی و مذهبی افراط گرا موجب نگرانی شدید مقامات تاجیکستان شده است. شریف قربان اف دادستان استان سغد ابراز داشت که طی سال ۲۰۱۳ از جانب کارمندان این نهاد و کمیته امنیت ۲۵ پرونده جنایی علیه ۶۹ فرد متهم به عضویت در گروه های افراط گرا و تروریستی باز شده است که ۴۴ نفر از آنها به «جماعت انصار الله» مرتبط بوده اند. علت اصلی پیوستن جوانان به سازمان های افراط گرا عدم آگاهی آنان از اهداف و مقاصد این سازمان هاست. علت دیگر گرایش جوانان به این گونه سازمان ها بیکاری است. بعد از فروپاشی شوروی سازمان ها و جریان های مختلفی مثل حزب التحریر، جماعت تبلیغ، جماعت انصارالله و غیره در آسیای میانه پیدا شده اند. سال ۲۰۱۳ سه نفر از ساکنان استان سغد با این ادعا به مقامات مربوطه کشور مراجعه کرده و از مجازات معاف شده اند و پرونده های جنایی آنها بسته شده است.

زندانی شدن یک تاجیک به جرم شرکت در جنگ های سوریه

۱۵ فوریه، تاج نیوز با حکم دادگاه عالی تاجیکستان بحرالدين مؤمن اف عضو حزب نهضت اسلامی تاجیکستان با جرم شرکت در جنگ های سوریه از جانب «جبهه النصره» قنات سوری سازمان بین المللی تروریستی «القاعده» از آزادی محروم شده است. به گزارش کمیته دولتی امنیت ملی تاجیکستان بحرالدين مؤمن اف ۲۵ ساله در زمان تحصیل در سوریه تحت تأثیر تبلیغات جهادی فعالان گروه های تروریستی این کشور قرار گرفته و در عملیات جنگی و تروریستی این سازمان ها علیه حکومت قانونی سوریه شرکت کرده است. بحرالدين مؤمن اف متولد روستای هلبوک ناحیه واسع بوده، متاهل و ساکن خیابان فردوسی شهر دوشنبه می باشد.

اعتراض مردم به تأخیر دادستانی در رسیدگی به شکایات ساکنان

۱۵ فوریه، رادیو آزادی گروهی از ساکنان مناطق گوناگون تاجیکستان روز ۱۵ فوریه از بی توجهی مقامات دادستانی کل به عرض و مراجعه خود شکایت کردند. مسئولین دادستانی کل علت عدم پذیرش شهروندان را در تأخیر آنها از زمان قبول و مراجعه های تکراری آنان قلم داد کرده و می گویند که نامه و درخواست های برخی از این افراد تحت بررسی است و یا زمان بیشتری را طلب می کند. جنید الله نیازاف رئیس اداره روابط عمومی دادستانی کل گفت که شهروندان زمان مراجعه را رعایت نمی کنند. از سوی دیگر مراجعه آنها به کارمندان جداگانه دادستانی مربوط می شود که چون روز استراحت است اغلب آنان در محل کار حضور ندارند. به گفته او «اغلب شهروندان بدون مراجعه به زینه های پایینی مقامات انتظامی مستقیم به دادستان کل و یا معاونین شکایت می کنند». اما شهروندان می گویند طبق اطلاعیه دادستانی کل روز قبولی شهروندان شنبه هر هفته مقرر گردیده است و این سخنان مسئول دادستانی در مورد عدم حضور کارمندان نادرست است. در ضمن روزهای شنبه هر هفته در بسیاری اداره و وزارتخانه های تاجیکستان روز قبول شهروندان مقرر شده است و بر پایه قانون باید در این روز مقامات ارشد نهادهای دولتی به عرض و شکایت ساکنان رسیدگی کنند.

روابط بین المللی

گسترش همکاری های تاجیکستان و سازمان همکاری های شانگهای

۱۴ فوریه، خاور با ابتکار مرکز تحقیقات استراتژی و کتابخانه ملی تاجیکستان میز گرد مشترک و معرفی کتاب «تاجیکستان و سازمان همکاری های شانگهای: ثبات و شکوفایی» برگزار گردید. این همایش را رئیس کتابخانه ملی تاجیکستان ناصرجان سلیم اف افتتاح نمود. هماهنگ کننده ملی جمهوری تاجیکستان در سازمان پرویز داداف راجع به همکاری های طرفین سخنرانی داشت. همچنین خدابردی خالق نظر کتاب «تاجیکستان در سازمان همکاری های شانگهای: ثبات و شکوفایی» را معرفی نموده

حاضر جلسه را با محتوای کتاب آشنا نمود. در این همایش سفیران کشورهای عضو سازمان همکاری‌های شانگهای، نمایندگان وزارتخانه و دانشگاه‌ها، فرهنگستان علوم و خبرنگاران شرکت داشتند.

تاجیکستان و ازبکستان در تلاش برای عادی سازی روابط ...

۱۴ فوریه، آزادگان سراج الدین اصلاف، وزیر امور خارجی تاجیکستان با شاه قاسم شاسماعیل اف، سفیر ازبکستان در دوشنبه، ملاقات کرد. به گزارش وزارت امور خارجه تاجیکستان طرفین روابط تاشکند و دوشنبه را مورد بررسی قرار دادند. جانب‌ها مسائل مهم روابط دوطرفه را مورد بررسی قرار داده و در باره همکاری در چارچوب سازمان‌های منطقه‌ای نیز تبادل نظر نمودند. ولی یک منبع از وزارت می‌گوید، این صحبت شاسماعیل اف ویژه یا غیرمنتظره نبوده، در دایره دیدار وزیر جدید امور خارجه تاجیکستان با سفیران کشورهای خارجی در دوشنبه صورت گرفته است. قبل از این، روز ۲۷ ژانویه، وزارت امور خارجه ازبکستان اطلاع داده بود که همکاری‌ها با تاجیکستان در ملاقات با مظفر حسین‌اف، سفیر تاجیکستان در تاشکند، بررسی شده‌اند. این در حالیست که میان تاجیکستان و ازبکستان همکاری‌ها در تمام بخش‌ها کاهش یافته‌اند، اما در پی مرزبندی قرغیزها از روز ۱۱ ژانویه طرف ازبکستان با درخواست مقامات تاجیک جهت تسریع عبور ماشین‌های طرف تاجیکستان از طریق گذرگاه‌های مرزی خود اقدام کرده است.

بیشکک پیشنهادهای دوشنبه را بررسی می‌کند

۱۵ فوریه، آسیا پلوس هیئت تاجیکستان تحت رهبری مرادعلی علیمردان، معاون نخست وزیر تاجیکستان در ملاقات با هیئت قرغیزستان تحت رهبری طاقان ممیت‌اف، معاون نخست وزیر قرغیزستان در بیشکک، پیشنهادهای خود را در مورد بحث‌های مرزی ارائه کرده است. طبق اطلاع هیئت تاجیکستان طرف قرغیزها قول داده‌اند که بعد از بررسی پیشنهادات از طریق کانال‌های دیپلماتیک پاسخ خواهند گفت. به اطلاع منبع، طرف‌ها به توافق رسیده‌اند که ملاقات آینده‌ی هیئت‌ها ماه مارس سال جاری در شهر دوشنبه برگزار شود. درخواست راه مستقیم از اسفزه تا واروخ، قطع ساخت تاسیسات در منطقه‌های مورد بحث نزد مرزی و بازگشایی گذرگاه‌های مرزی از جمله پیشنهادات طرف تاجیکی می‌باشد. قرغیزستان بعد از حوادث ۱۱ ژانویه سال روان، مرزهایش را با تاجیکستان بسته، همزمان به ساختن راه بحث‌برانگیز «کوکتاش-آقسای-تمدیق» که باعث تیراندازی شده بود، ادامه داده است. این در حالیست که در پی توافق روز ۳۱ ژانویه مرادعلی علیمردان با همتای قرغیز سه گروه کاری ویژه در دوشنبه و بیشکک تشکیل شد. این گروه‌ها ۵ فوریه سال جاری جلسه نخستین خود را در اسفزه برگزار کرده، کار خود را از «خواجه اعلا»، محل تیراندازی ۱۱ ژانویه میان مرزبان‌های تاجیک و قرغیز، شروع نموده‌اند.

جلسه روسای پارلمان‌ها در تهران

۱۵ فوریه، اوستا ۱۸ و ۱۹ فوریه در تهران نهمین اجلاس کنفرانس اتحاد پارلمان‌های دولت‌های عضو سازمان همکاری‌های اسلامی برگزار خواهد شد که در آن هیأت پارلمانی تاجیکستان تحت رهبری شکورجان ظهوراف رئیس نمایندگان مجلس عالی جمهوری تاجیکستان شرکت می‌نماید. قابل ذکر است که سازمان همکاری‌های اسلامی سازمان بین‌المللی بین دولتی بوده که به عضویت از ۵۷ کشور به گسترش بیش از چهار قاره است، دبیرخانه این سازمان در شهر جدّه عربستان سعودی مستقر است. تاجیکستان در سال ۱۹۹۲ به عضویت این سازمان پذیرفته شده است. منشور یا قانون اساسی سازمان همکاری‌های اسلامی طبق ماده ۱۰۲ منشور سازمان ملل متحد در تاریخ ۱ فوریه ۱۹۷۴ به ثبت رسید. مواد این سند شامل ۱۴ مورد است. سال ۱۹۹۷ هشتمین اجلاس سران کشورهای اسلامی در تهران و با شرکت بیشتر سران کشورهای اسلامی و مقامات عالی رتبه پنجاه و پنج کشور مسلمان برگزار شد.

تحلیلگر مسائل سیاسی تاجیکستان: تاجیکستان به ایران تکیه کند

۹ فوریه، ایرنا «عبدالله محقق» نویسنده و تحلیلگر مسائل سیاسی تاجیکستان گفت: دولت‌مردان تاجیک بایستی از تاریخ عبرت گرفته و برای امنیت، ثبات و پیشرفت این کشور بجای توجه به روسیه به کشور برادر خود جمهوری اسلامی ایران تکیه کنند. عبد الله محقق با اشاره به نتیجه یک تحقیق در مورد «میزان محبوبیت تاجیکستان در بین مردم روسیه، افزود: وقتی که یک مرکز تحقیقات جمعیتی روسیه در نظر سنجی اعلام می‌کند که تنها یک درصد روس‌ها به مردم و مسوولان تاجیک اعتماد دارند پس چه ضرورتی دارد پایگاه نظامی روسیه در تاجیکستان دایر باشد و چرا باید به روسیه اعتماد کنیم. وی تأکید کرد: امروزه ارتش و نهادهای انتظامی تاجیکستان قادر هستند از مرز و بوم خود آزادانه دفاع کنند بنابراین نیازی به حضور روسیه با ادعای تأمین امنیت در کشور نداریم. وی گفت: اگر میزان همکاری‌ها با ایران را افزایش دهیم و به این کشور برادر و همزبان خود تکیه کنیم، بیشتر مشکلات مردم تاجیک رفع می‌شود. محقق اظهار داشت: جمهوری اسلامی ایران در تاریخ همیشه روابط بسیار حسنه و برادرانه‌ای را با ما در پیش گرفته است و هیچگاه از مسوولان و مردم تاجیک در هیچ موقعیتی انتقاد نکرده است.

اقتصاد

لورا تاک: «بانک جهانی از طرح CASA-1000 پشتیبانی می‌کند»

۱۱ فوریه، بی بی سی لورا تاک، معاون رئیس بانک جهانی در مناطق اروپا و آسیای مرکزی، روز سه‌شنبه ۱۱ فوریه گفت: «در مسئله پشتیبانی مالی ما با بانکها، سازمانهای مالی بین‌المللی و جانیهای علاقه‌مند همکاری می‌کنیم. مبلغ زیادی برای سرمایه‌گذاری این طرح جمع‌آوری خواهد شد. قرار است در هفته جاری در شهر واشینگتن آمریکا مذاکرات پیرامون طرح CASA-1000 شروع شده، مسئله مربوط به سرمایه‌گذاری این طرح در محور گفتگوها قرار گیرد. او ابراز امیدواری کرد که در بهار سال جاری کلیه اسناد ضروری این طرح تهیه شده و برای بررسی به بانک جهانی ارسال خواهد شد. طبق طرح انتقال نیروی برق از

کشورهای آسیای مرکزی به افغانستان و پاکستان موسوم به CASA-1000 نیروی برق از تاجیکستان و قرقیزستان به افغانستان و پاکستان انتقال خواهد یافت. بنا به اطلاع وزارت انرژی و آب تاجیکستان، این کشور می‌تواند در فصل تابستان به کشورهای آسیای جنوبی به مقدار 7 میلیارد کیلووات بر ساعت نیروی برق تولیدی صادر کند. اما به دلیل کمبود خطوط انتقال نیروی برق هم‌ساله این مقدار نیروی برق تلف می‌شود.

تاسیس ۱۶۰ کارخانه صنعتی در استان سغد

۱۴ فوریه، خاور به گفته ی معاون رئیس استان سغد در جلسه با روسا و متخصصان کارخانه های صنایع معدن و تولید محصولات ساختمانی «کارخانه های صنعتی معادن این استان قادر به تولید سالانه به مبلغ یک میلیارد و ۳۰۰ میلیون سامانی محصولات می باشند» رئیس استان سغد عبدالرحمان قادری ذکر کرد که سال ۲۰۱۳ در استان ۶ کارخانه صنعت معدن فعالیت داشت، همچنین ۵ کارخانه تولید سیمان، ۱۴ کارخانه آجرپزی و کارخانه های تولید درب و پنجره فعالیت دارند. طبق «برنامه تاسیس کارخانه های جدید در سال ۲۰۱۴» ساختمان ۱۶۰ کارخانه جدید صنعتی پیشبینی شده است که در آنها بیش از ۵ هزار امکان شغلی فراهم خواهد شد.

سلطان رحیم اف: ذخایر نفت و گاز منطقه برای ۶۰ سال باقی مانده است

۱۴ فوریه، بی بی سی کشورهای آسیای مرکزی در طول ۲۰ سال اخیر نمی‌توانند بر سر تنظیم استفاده از ذخایر آب و تولید نیروی برق به توافق برسند. ذخایر نفت و گاز در آسیای مرکزی تنها برای ۶۰ سال دیگر باقی مانده است و سپس کشورهای منطقه باید برای تولید نیروی برق به ذخایر دیگر روی آورند. این مطلب در مقاله سلطان رحیم اف معاون وزیر انرژی و ذخایر آب تاجیکستان که اخیراً در روزنامه پارلمانی «EP Today» منتشر شده ذکر گردیده است. آقای رحیم اف این ادعا را بر پایه تحلیل‌های ویژه برنامه سازمان ملل متحد اظهار داشته و تأکید کرده است که در صورت کمبود ذخایر نفت و گاز کشورهای منطقه ناچار می‌شوند به انرژی اتمی روی آورند ولی «مشکل» زیست محیطی این امر روشن است. این مطلب سلطان رحیم اف بیشتر به موضوع توسعه بخش انرژی آبی تاجیکستان اختصاص یافته است. در انتهای مطلب خود سلطان رحیم اف نوشته است: «به این ترتیب ذخایر آب و انرژی تاجیکستان می‌تواند حامل توسعه منظم و همگرایی در منطقه آسیای مرکزی باشد. این عامل در سیاست اصلی آب تاجیکستان یعنی «آب باید وسیله همکاری باشد» بازتاب یافته است».

کمک بانک توسعه آسیا به تکمیل خط آهن تاجیکستان- افغانستان- ترکمنستان

۱۷ فوریه، خبرگزاری فارس نماینده دائمی بانک توسعه آسیا در تاجیکستان اعلام کرد که این نهاد مالی به احداث راه آهن تاجیکستان- افغانستان- ترکمنستان کمک مالی خواهد کرد. به گزارش خبرگزاری فارس در دوشنبه، نماینده دائمی بانک توسعه آسیا در تاجیکستان در دیدار با «قاهر رسولزاده» نخست‌وزیر این کشور اعلام کرد که این نهاد مالی به احداث راه آهن تاجیکستان- افغانستان- ترکمنستان کمک مالی خواهد کرد.

فرهنگ

نخستین نمایش فیلم «فصل رویا» از محمدربی اسماعیل اف

۱۴ فوریه، بی بی سی ۱۴ فوریه در تالار تلویزیونی «سفینه» فیلم جدید محمدربی اسماعیل اف تحت عنوان «فصل رویا» به نمایش درآمد. در معرفی این فیلم هنرپیشه های شناخته شده سینما و تئاتر، فرهنگیان و علاقمندان جهان سینما در کشور حضور داشتند. اسماعیل اف می‌گوید که داستان این فیلم در زمان ما رخ می‌دهد و از مشکلات افرادی که در زندگی تنها مانده اند بیان می کند. وی گفت موضوع فیلم این است: «تنهایی نه به معنی نداشتن نزدیکان و پیوندان بلکه به این معنی است که در شهرهای بزرگ مردم به جز خود و مشکلات روزگارشان دیگر به اطرافیان و حتی نزدیکانشان توجه ندارند، بی تفاوتی و بی توجهی.. این فیلم را می‌توان درام روانی عنوان کرد». فیلم «فصل رویا» پنجمین فیلم هنری اسماعیل اف است، فیلم‌هایی مثل «اشتباه»، «احزان»، «۱۳ سال و ۱۳ ماه» و «داغ» از جمله دیگر آثار وی می باشد.

کتاب کامل تاجیکان در قرن 20، نوشته سلیم عیوب زاد به شکل پ د ف

نشر کتاب "تاریخ خلق تاجیک"

۱۱ فوریه، خاور کتاب شش جلدی به عنوان تاریخ خلق تاجیک، زیر نظر عمومی تاریخ شناسان آکادمی علوم جمهوری تاجیکستان به چاپ رسید.

"کتاب روشنگر دلها"

۱۲ فوریه، خاور روزهای ۲۷ و ۲۸ ماه فوریه سال جاری، در کتابخانه ی ملی تاجیکستان به نام میرسعید میرشکار، سمیناری با عنوان «کتاب، روشنگر دلها» به مناسبت برگزاری هفته کودکان و نوجوانان برگزار می شود.

آرمان شهر

صفحه ی تاجیکستان در سایت آرمان شهر

تارنمای آرمان شهر مطالب مربوط به جغرافیای تاجیکستان را در این صفحه گردهم می‌آورد. برای بارور کردن آن ما را یاری دهید.

[کتابخانه آنلاین حقوق بشر آرمان شهر/ زنان](#)

آرمان شهر صفحه‌ای از کتابخانه آنلاین حقوق بشر خود را به زنان اختصاص داده است. هدف از راه‌اندازی «کتابخانه آنلاین حقوق بشر» ایجاد جامع‌ترین پایگاه اطلاعاتی در این زمینه است.

دیگر بولتن‌های آرمان شهر

[هفت روز نامه حقوق بشر بین المللی](#)

[هفت روز نامه حقوق بشر زنان](#)

[هفت روز نامه حقوق بشر ایران](#)

[هفت روزنامه حقوق بشر افغانستان](#)

منابع این شماره

Aioubzod.files.wordpress.com, Avesta, Asia-Plus, BBC (Persian, Tajik, English), Farsnews, Irna, Khovar, Ozodagon, Radio Ozodi, President.tj, Taj-news, Tajik. irib.ir, UN.org